

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

16 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti și Nadejda Toma,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare, declarate de avocatul Igor Țurcanu în numele inculpatului și de inculpatul Vladimir Gavriiliuc, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 martie 2015, în cauza penală în privința lui

Gavriiliuc Vladimir Vasile, născut la 18 martie 1970, originar s. Rămăzan, r-nul Rîșcani, domiciliat or. Ocnița, str. Burebista 40, ap. 55.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.05.2012 - 26.02.2013;

Instanța de apel: 20.03.2013 - 19.06.2013;

Instanța de recurs: 23.10.2013 - 25.02.2014;

Instanța de apel: 08.04.2014 - 25.03.2015;

Instanța de recurs: 20.10.2015 - 16.02.2016;

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătorei Ocnița din 26 februarie 2013, inculpatul Vladimir Gavriiliuc a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. art. 27, 191 alin. (2) lit. d) Cod penal, la amendă în mărime de 700 unități convenționale, echivalentul a 14000 (paisprezece mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere materială deplină în cadrul ÎS „Calea Ferată din Moldova” pe un termen de 3 (trei) ani.

2. Pentru a pronunța soluția nominalizată, prima instanță a constatat în fapt că, inculpatul Vladimir Gavriiliuc, la 29 noiembrie 2011, aproximativ la ora 18:00, aflându-se la locul de muncă în calitate de refulier la stația de alimentare din depoul de locomotive a stației Ocnița a ÎS „Calea Ferată din Moldova” și fiind persoană cu răspundere materială, având scopul însușirii intenționate a bunurilor încredințate în administrarea sa, din interes material, dispunând de cheile de la lacătul stației alimentatorului nr. 1, a descuiat lacătul și prin intermediul furtunului-pistol a umplut cu motorină 5 vase cu volumul a câte 20 litri fiecare și un vas de 10 litri, iar în total a sustras 110 litri motorină, cauzând proprietarului un prejudiciu material în sumă de 1539,27 lei.

Ulterior, motorina sustrasă intenționa să o scoată de pe teritoriul depozitului, însă, acțiunea nu a fost dusă până la capăt, deoarece a fost reținut de colaboratorii de poliție, astfel nu și-a putut realiza intenția de însușire a bunului sustras din motive independente de voința sa.

3. Avocatul Igor Țurcanu în numele inculpatului și inculpatul Vladimir Gavriiliuc, au atacat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința inculpatului.

În motivare, apelanții au indicat, că sentința este bazată pe presupuneri, iar probele cercetate în ședința de judecată nu dovedesc vinovăția inculpatului în cele imputate, procurorul nu a prezentat probe pertinente, admisibile, concludente și utile întru dovedirea vinovăției inculpatului.

La fel, în susținerea cerințelor, au mai invocat că:

- conform art. 251 Cod de procedură penală, actele procedurale și probele administrate de către organul de urmărire penală, sunt nule;

- prima instanță, la judecarea cauzei, contrar prevederilor art. 24 Cod de procedură penală, s-a manifestat în favoarea acuzării;

- prima instanță, contrar prevederilor art. 325 Cod de procedură penală, l-a condamnat pe Vladimir Gavriiliuc în baza art. art. 27, 191 alin. (2) Cod penal, cu calificativul lit. d) - adică, „cu folosirea situației de serviciu”, pe când, acest calificativ inculpatului, nu i-a fost imputat prin rechizitoriu, ultimului fiindu-i imputat calificativul lit. c) - adică, „cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, astfel sentința contrazice art. 394 Cod de procedură penală;

- neajunsul de motorină în cantitate de 107 litri depistat în urma inventarierii, se încadrează în limita pierderilor prevăzute de actele normative, astfel ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu i-a fost cauzat prejudiciu.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2013, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de inculpatul Vladimir Gavriiliuc și de avocatul acestuia, Igor Țurcanu, cu menținerea sentinței.

4.1. La adoptarea soluției, instanța de apel a statuat că, prima instanță în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 Cod de procedură penală, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

La fel, instanța de apel a conchis că probele administrate în cauză combat declarațiile inculpatului, prin care ultimul susține că nu a sustras motorina, aceasta fiind apreciată ca o metodă de apărare, menționând că contrar fișei de post, inculpatul Vladimir Gavriiliuc nu a anunțat poliția despre motorina depistată.

Instanța de apel a stabilit netemeinicia argumentelor apelanților, precum că neajunsul de motorină depistat în urma inventarierii se încadrează în limita pierderilor prevăzute de actele normative și întreprinderii nu i-a fost cauzat prejudiciu, subliniind, că inculpatul a fost reținut cu motorina sustrasă anume pe teritoriul depozitului, cantitatea căreia coincide cu cantitatea neajunsului depistat în urma inventarierii.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a stabilit că prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, astfel stabilindu-i inculpatului o pedeapsă în limita sancțiunii art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal, sub formă de amendă.

5. Avocatul Igor Țurcanu în numele inculpatului și inculpatul Vladimir Gavriiliuc, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, au contestat cu recursuri ordinare decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Vladimir Gavriiliuc, din motiv că decizia contestată este contrară prevederilor art. art. 414-417 Cod de procedură penală, că probele administrate la dosar nu au fost cercetate și apreciate în conformitate cu art. art. 100 alin. (4), 101 Cod de procedură penală, deoarece probele existente nu dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

Astfel, recurenții au făcut referire la declarațiile martorilor Veaceslav Cusailo și Nicolai Perceac - cărora, în viziunea lor, instanțele de judecată nu le-au dat o apreciere cuvenită și s-au manifestat în favoarea părții acuzării.

La fel, recurenții au mai invocat că, prima instanță contrar prevederilor art. 325 Cod de procedură penală, din oficiu, a modificat semnul calificativ al laturii obiective a infracțiunii imputate, încălcându-i inculpatului dreptul la apărare.

Așadar, prin rechizitoriu inculpatului i-a fost incriminat calificativul lit. c) - adică, „cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, însă prima instanță, din oficiu, l-a condamnat pe Vladimir Gavriiliuc în baza art. art. 27, 191 alin. (2) Cod penal, cu calificativul lit. d) - adică, „cu folosirea situației de serviciu”, iar instanța de apel nu s-a pronunțat asupra ilegalității reîncadrării acțiunilor inculpatului, trecând cu vederea că învinuirea din rechizitoriu sub aspectul laturii obiective contravine cu cele constatate de prima instanță.

De asemenea, recurenții au menționat, că neajunsul de motorină în cantitate de 107 litri se încadrează în limita pierderilor prevăzute de actele normative, astfel, prin certificatul nr. 1014 din 22 octombrie 2012, eliberat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” (f. d. 80, vol. I), acesteia nu i-a fost cauzat un prejudiciu material.

La fel, recurenții au mai indicat, că partea introductivă a deciziei instanței de apel contrazice cu partea descriptivă, deoarece prima instanță l-a recunoscut vinovat pe Vladimir Gavriiliuc de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 191 alin. (2) lit. d) Cod penal - delapidarea cu folosirea situației de serviciu, iar instanța de apel a indicat în partea descriptivă la calificativul art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal - delapidarea de două sau mai multe persoane.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 25 februarie 2014, au fost admise recursurile ordinare declarate de inculpatul Vladimir Gavriiliuc și de avocatul acestuia, Igor Țurcanu, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea deciziei pronunțate, instanța de recurs a subliniat, că la judecarea cauzei în ordine de apel nu au fost respectate prevederile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și cele ale pct. 23 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 5 din 19 iunie 2006 „Privind sentința judecătorească”.

Astfel, instanța de recurs a specificat, că prima instanță în partea descriptivă a sentinței de condamnare, la încadrarea juridică a faptei a adoptat o soluție absolut greșită: „*Instanța de judecată consideră că vina inculpatului este pe deplin dovedită și încadrează acțiunile lui în baza art. 27, 191 alin. (2) lit. d) Cod penal, după calificativele tentativă de delapidare a averii străine, exprimată prin însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, cu folosirea situației de serviciu.*”

Instanța constată că învinuirea inculpatului a fost adusă în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, însă în ședința de judecată nu a fost stabilită cauzarea de daune în proporții considerabile părții vătămate.

Necăținând la aceasta, acuzarea, atât la faza urmăririi penale, cât și în ședința de judecată, a indicat calificativul „însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului”, însă, nu a indicat norma de drept, adică art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal, fapt dovedit în ședința de judecată.

Necăținând la aceasta, instanța găsește că, încadrând acțiunile inculpatului în baza art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal, situația inculpatului nu se agravează, deoarece el a fost pus sub învinuire în baza normei date, adică alin. (2) art. 191 Cod penal”.

Cu referire la prevederile art. 325 Cod de procedură penală, instanța de recurs a specificat, că judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Astfel, instanța de recurs a mai evidențiat, că potrivit rechizitoriului, fapta incriminată inculpatului a fost încadrată în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal - cu semnul calificativ cauzarea de daune în proporții considerabile, în ședința de judecată procurorul a solicitat condamnarea inculpatului în baza acestei norme, astfel instanța de judecată constatând că, „... nu a fost stabilită cauzarea de daune în proporții considerabile părții vătămate”, nu era în drept să se manifeste în favoarea părții acuzării și să reîncadreze acțiunile inculpatului la semnul calificativ lit. d) - cu folosirea situației de serviciu, care nu i-a fost incriminat.

Instanța de recurs a constatat, că deși, partea apărării a invocat în cererea de apel acest motiv, instanța de apel nu l-a menționat la descrierea fondului apelului și, ulterior a evitat să se pronunțe.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 martie 2015, a fost admis apelul declarat de avocatul Igor Țurcanu și inculpatul Vladimir Gavriliuc, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu în temeiul art. 409 Cod de procedură penală, și pronunțată o nouă hotărâre prin care Vladimir Gavriliuc a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. art. 27, 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, la amendă în mărime de 600 (șase sute) unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere materială în cadrul ÎS „Calea Ferată din Moldova”, pe un termen de 3 (trei) ani.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

7.1. La adoptarea soluției respective, instanța de apel a constatat, că Vladimir Gavriliuc, la 29 noiembrie 2011, aproximativ la ora 18:00, aflându-se la locul de muncă în calitate de refilier la stația de alimentare din depoul de locomotive stația Ocnița a ÎS „Calea Ferată din Moldova” și fiind persoană cu răspundere materială, având scopul însușirii intenționate a bunurilor încredințate în administrarea sa și din interes material, dispunând de cheile de la lacătul stației alimentatorului nr. 1, l-a descuiat și prin intermediul furtunului-pistol a umplut cu motorină 5 vase cu volumul a câte 20 litri fiecare și un vas de 10 litri, în total 110 litri motorină, care conform calculelor constituie 93,94 kg la preț de 16,38 lei pentru un kilogram inclusiv TVA, iar când împreună cu tractoristul depoului de locomotive a stației Ocnița, Nicolai Perceac, care nu știa despre intențiile criminale a lui Vladimir Gavriliuc, au vrut să le scoată de pe teritoriul depozitului de alimentare a locomotivelor, au fost reținuți de către colaboratorii de poliție a IP Ocnița, în legătură cu ce Vladimir Gavriliuc nu și-a putut

realiza intenția de însușire a 93,94 kg de motorină, valoarea căreia constituia suma totală de 1539,72 lei și profita de cele sustrate din motive independente de voința sa.

Așadar, instanța de apel a statuat, că acțiunile lui Vladimir Gavriiuc urmează a fi încadrate în baza art. art. 27, 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, adică tentativă de delapidare a averii străine, exprimată prin însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

În motivarea concluziei formulate, instanța de apel a reținut, că prima instanță nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și nu a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a conchis, că prima instanță incorect a ajuns la concluzia vinovăției lui Vladimir Gavriiuc în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 191 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe când în urma cercetării probelor s-a constatat, că învinuirea adusă inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, s-a confirmat pe deplin prin probele administrate.

Respectiv, instanța de apel a considerat, că concluzia primei instanțe referitor la încadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal, în situația când un asemenea semn calificativ nu i-a fost incriminat, este una ilegală.

În susținerea acestei concluzii, instanța de apel a remarcat, că acțiunile inculpatului de către organul de urmărire penală au fost încadrate în baza art. art. 27, 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, în ședința de judecată, procurorul a solicitat condamnarea inculpatului în baza acestei norme de drept, iar instanța de judecată constatând, „că nu a fost stabilită cauzarea de daune în proporții considerabile părții vătămate”, nu era în drept să reîncadreze acțiunile inculpatului la semnul calificativ lit. d) - *cu folosirea situației de serviciu*, care nu i-a fost incriminat.

Cu referire la prevederile art. 325 Cod de procedură penală, instanța de apel a constatat, că prima instanță, eronat și neîntemeiat a reținut în acțiunile inculpatului indicele calificativ „*cu folosirea situației de serviciu*”.

La fel, ținând cont de pct. 23 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție „Privind sentința judecătorească” nr. 5 din 19 iunie 2006, instanța de apel a conchis asupra necesității înlăturării erorii admise de prima instanță.

Prin urmare, în urma cercetării integrale a probelor prezentate, instanța de apel a ajuns la concluzia că nu există dubii rezonabile în ceea ce privește vinovăția inculpatului Vladimir Gavriiuc în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar concluzia primei instanțe referitor la faptul, că nu a fost stabilită cauzarea de daune în proporții considerabile părții vătămate, este una greșită.

Așadar, instanța de apel a reținut, că potrivit actului de inventariere a depoului de locomotive Ocnița din 30 noiembrie 2011, în comparație cu volumul motorinei în baza actelor prezente și în urma măsurărilor efectuate, diferența de motorină este de 107 kg sau 126 litri (f. d. 79, vol. I).

Conform raportului de expertiză nr. 4254 din 14 decembrie 2011, motorina depistată în cele 6 vase ridicate de la Vladimir Gavriiuc, corespunde cu motorina ridicată ca mostră din alimentatorul nr. 1 a stației de alimentare a locomotivelor a depoului de returnare Ocnița, având aceeași componentă chimică și aceeași apartenență de grup (f. d. 91-92, vol. I).

Conform certificatului eliberat de șeful depoului de locomotive Bălți a ÎS „Calea Ferată din Moldova”, la 29 noiembrie 2011, costul unui kg de motorină cu TVA inclus constituie 16,38 lei, iar prejudiciul total calculat constituie 1539,72 lei.

Aprecierea caracterului prejudiciului ține de competența ÎS „Calea Ferată din Moldova” (f. d. 80, vol. I).

Potrivit informației prezentate de către Directorul general interimar al ÎS „Calea Ferată din Moldova” Serghei Tomșa nr. 4/1890 din 25 iulie 2014, prejudiciul material în sumă 1539,27 lei este considerabil, iar dat fiind faptul că motorina la data de 05 aprilie 2013 a fost restituită, careva pretenții de ordin material față de Vladimir Gavriiliuc, ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu are.

La stabilirea vinovăției inculpatului, instanța de apel a mai reținut declarațiile martorului Veaceslav Cusailo (f. d. 184-185, vol. I); ale reprezentantului părții vătămate, Vitalii Fortuna (f. d. 186-187, vol. I); martorului Nicolai Perceac (f. d. 190-191, vol. I), care nu sunt contradictorii, sunt confirmate și prin restul probelor cercetate și demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei incriminate.

Instanța de apel a respins argumentul apelanților, în dezacord cu concluzia instanței de judecată precum că motorina ar fi fost sustrasă în timpul alimentării locomotivei, din motiv că contravine probelor prezentate și administrate de către prima instanță.

Având în susținere prevederile art. 251 alin. (1), (4) Cod de procedură penală, instanța de apel a respins afirmația invocată de inculpat și avocat, precum că este greșită motivarea primei instanțe referitor la legalitatea acțiunilor procesuale din cadrul urmăririi penale.

Cu referire la prevederile art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, a mai specificat instanța de apel, că din moment ce atât învinuitul, cât și avocatul lui, considerându-se afectați într-un drept prevăzut de lege, nu au contestat legalitatea actelor procesuale în modul și termenul stabilit de lege, la finisarea urmăririi penale și luarea de cunoștință cu materialele cauzei, la fel nu au avut nici o obiecție asupra actelor menționate, prezumându-se că au acceptat situația dată, această chestiune nu mai poate fi ridicată și urmează a fi respinsă.

A remarcat instanța de apel, că nu poate fi reținută nici afirmația, precum că lipsește componența infracțiunii de delapidare deoarece nu a fost constatat prejudiciul, din motiv că prejudiciul a fost apreciat de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, ca fiind considerabil, iar afirmația precum că rulajul anual al întreprinderii este de sute de milioane de lei și astfel prejudiciul pe cauză nu poate fi considerat ca fiind considerabil, este o opinie a autorului apelului.

Referitor la actul de inventariere, efectuat de polițistul Veaceslav Cusailo și care a servit temei pentru adoptarea sentinței de condamnare, precum că este lovit de nulitate conform art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a menționat, că la acest aspect s-a expus anterior.

Cu referire la solicitarea inculpatului de a fi adoptată pe cauză o sentință de achitare, deoarece nu se consideră vinovat de săvârșirea infracțiunii, instanța de apel a menționat, că probele administrate în ansamblu dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în fapta reținută.

Astfel, declarațiile inculpatului precum că nu este vinovat, instanța de apel le-a apreciat drept o metodă de apărare, menționând că nerecunoașterea vinovăției nu

echivalează cu achitarea persoanei, din moment ce probele cercetate demonstrează vina inculpatului în faptele incriminate.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a menționat, că circumstanțe agravante și atenuante în privința inculpatului nu au fost stabilite.

Totodată, reținând că inculpatul se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, are la întreținere 2 copii, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul corectării și reeducării acestuia poate fi atins prin aplicarea pedepsei sub formă de amendă, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere materială în cadrul ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

8. Avocatul Igor Țurcanu în numele inculpatului și inculpatul Vladimir Gavriiliuc, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, au contestat decizia instanței de apel cu recurs, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința inculpatului.

În motivarea recursului recurenții au invocat, că deși instanța de apel a constatat că probele administrate la dosar demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, totuși instanța nu a specificat care anume probe dovedesc vinovăția acestuia.

La fel, recurenții menționează că, instanța de apel a respins argumentul invocat în apel cu privire la modalitatea de sustragere a motorinei, însă nu a elucidat care probe demonstrează prin ce metodă a avut loc delapidarea.

Suștin recurenții, că concluzia instanței de apel precum că prima instanță greșit a reținut că părții vătămate nu i-au fost cauzate daune în proporții considerabile, este una greșită și reprezintă o încălcare evidentă a art. 409 Cod de procedură penală și a dreptului la un proces echitabil.

Invocă apărarea, că în cazul delapidării, caracterul și mărimea daunei urma să fie stabilite în conformitate cu art. 96 alin. (4) Cod de procedură penală și prevederile pct. 6 lit. (e) din Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin ordinul nr. 27 din 28 aprilie 2004 al Ministerului Finanțelor „Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a Regulamentului privind inventarierea”.

Prin urmare, se relevă că, rezultatele inventarierii trebuiau să fie indicate în procesul - verbal de verificare a inventarierii bunurilor, Anexa nr. 15, Formular INV-9, aprobat prin ordinul comun al Departamentului Statistică și Sociologie nr. 15 din 18 februarie 2000 și Ministerului Finanțelor nr. 24 din 21 februarie 2000, dar nu în actul de la fila dosarului 79, vol. I.

Insistă recurenții că, atât organul de urmărire penală, cât și instanțele de judecată nu au stabilit caracterul și mărimea prejudiciului în modul stabilit de lege, astfel fiind comisă o eroare gravă de fapt - stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmă sau prin denaturarea conținutului acestora.

În opinia apărării, Actul de inventariere (f. d. 79, vol. I) nu putea fi reținut ca probă, deoarece a fost dobândit ilegal și partea apărării nu a avut acces la efectuarea inventarierii.

Totodată, evidențiază că, instanța de apel, incorect a ajuns la concluzia că Actul de inventariere (f. d. 79, vol. I) reprezintă un act procedural și dacă nu a fost ridicată în termenul prevăzut de lege nulitatea actelor procedurale, presupuse de a fi viciate juridic,

adică la terminarea urmăririi penale, se consideră pierdut dreptul de contestare a acestor acte.

La fel, consideră recurenții că este ilegală și concluzia instanței de apel că din moment ce atât învinuitul, cât și avocatul lui, considerându-se afectați într-un drept prevăzut de lege, nu au contestat legalitatea actelor procesuale în modul și termenul stabilit de lege, la finisarea urmăririi penale și luarea de cunoștință cu materialele cauzei, când nu au avut nici o obiecție asupra acțiunilor menționate, prezumându-se că au acceptat situația dată.

Evidențiază recurenții, că latura obiectivă a componentei de infracțiune prevăzută de art. 191 Cod penal, reprezintă acțiunea de sustragere a bunurilor încredințate în administrarea vinovatului, cauzând prejudiciu patrimonial efectiv, având componentă materială, însă atât la urmărirea penală, cât și la judecarea cauzei nu a fost stabilită componenta materială a infracțiunii de delapidare, adică a prejudiciului în mărime de 1539,27 lei.

Sub acest aspect, relevă apărarea că la caz nu sunt întrunite elementele infracțiunii incriminate inculpatului.

De altfel, recurenții insistă că în speță prezintă importanță probele prezentate de către partea apărării în apelul suplimentar, și anume scrisoarea nr. H - 4/2177 din 02 septembrie 2014, prin care partea apărării este informată despre faptul că la 01 aprilie 2014, prin intermediul oficiului poștal, în adresa părții vătămate a parvenit decizia Curții Supreme de Justiție pe dosarul penal 1ra-87/14, din care a fost constatat faptul tentativei de sustragere a 110 litri de motorină de către inculpat la 29 noiembrie 2011.

Anume acest act juridic și a servit temei pentru eliberarea certificatului nr. N-4/1890 din 25 iulie 2014 pentru Curtea de Apel Bălți.

8.1. Inculpatul Vladimir Gavriiuc, fără a indica expres careva temeiuri pentru depunerea recursului, a depus o cerere de completare a recursului, prin care susține nevinovăția sa în săvârșirea infracțiunii incriminate, considerând că probele administrate la dosar au fost falsificate.

Susține că pe cauza dată, nu a fost dovedit faptul că motorina a fost sustrasă în timpul alimentării locomotivei; datele din registrul de evidență nu coincid cu datele de pe contor; actul de inventariere a fost întocmit în absența sa; nimeni din colegii săi nu au declarat că a fost sustras combustibil.

9. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursurilor declarate, în care a solicitat respingerea acestora, din motiv că temeiurile invocate nu și-au găsit confirmare în cauză, în sensul casării deciziei recurate.

Astfel, susține procurorul, că din textul deciziei instanței de apel, rezultă că instanța a analizat obiectiv probele administrate, hotărârea cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de condamnare și corespunde prevederilor art. art. 414, 417 Cod de procedură penală.

10. Judecând recursurile ordinare, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia admiterii acestora, cu casarea sentinței primei instanțe și deciziei instanței de apel, rejudecării cauzei și pronunțării unei noi hotărâri, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, este în drept să îl admită, să caseze hotărârile

atacate, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

În sensul prevederilor legale enunțate, este de înțeles, că instanța de recurs poate să intervină în soluția instanțelor judecătorești inferioare, inclusiv să le caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

În pct. 18 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 30 octombrie 2009 „Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală” este menționat, că instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material. Chestiunea dacă fapta este constatată conform legii este un temei de drept, deoarece privește încadrarea juridică dată faptei săvârșite, astfel ea cade în controlul instanței de recurs pentru care fapta nu poate fi privită ca stabilită, atunci când se constată ilegalități.

În conformitate cu art. art. 384 alin. (3), 410 alin. (1), 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță.

Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției respective.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.

După cum rezultă din conținutul recursurilor declarate, apărătorul și inculpatul invocă drept temeiuri de recurs pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărui hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Pct. 8) stipulează că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de aceasta, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.

Sub aspectul situației de neîntrunire a elementelor infracțiunii, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Cu referire la argumentele recurenților privind neîntrunirea în acțiunile lui Vladimir Gavriiuc a elementelor constitutive a infracțiunii de tentativă de delapidare.

Deși în cererea de recurs atât inculpatul cât și avocatul acestuia solicită achitarea, invocând lipsa în acțiunile lui Vladimir Gavriiliuc a elementelor infracțiunii de tentativă de delapidare, instanța de recurs constată netemeinicia acestei cerințe și subliniază, că latura obiectivă a delapidării în cazul dedus judecării se caracterizează prin săvârșirea acțiunii îndreptate spre însușirea ilegală a bunurilor persoanei juridice, în a cărei posesie sau detenție se află. Luarea bunului de la persoana juridică respectivă reprezintă acțiunea prin care se aduce atingere poziției bunurilor din sfera ei patrimonială provocându-i pagube materiale.

Caracterul ilicit al însușirii se exprimă prin scoaterea de către făptuitor, fără temei, a bunului din posesia sau detenția altei persoane și trecerea acestuia, fără nici un drept, în stăpânirea sa, ținând cont de faptul că acest bun i-a fost încredințat în administrare sau gestionare în legătură cu funcția exercitată în cadrul unității.

Subiectul infracțiunii de delapidare a averii străine trebuie să aibă calitatea specială de administrator. În sensul art. 191 Cod penal, a administra înseamnă: a) a avea dreptul de a da dispoziții cu privire la primirea, păstrarea sau eliberarea de bunuri; b) a veni în contact direct și material cu bunurile altei persoane, datorită atribuțiilor administratorului, legate de primirea, păstrarea sau eliberarea bunurilor.

Colegiul penal lărgit evidențiază că la materialele dosarului este anexată Fișa postului refulierului Vladimir Gavriiliuc din 05 decembrie 2005, în care la pct. 8 expres au fost specificate obligațiunile de serviciu ale acestuia, iar la pct. 11 se indică că salariatul exercitând atribuțiile de serviciu poartă răspundere pentru integritatea bunurilor materiale și mijloacelor tehnice ale întreprinderii în temeiul contractului de răspundere materială (f. d. 83, vol. I), circumstanțe care denotă întrunirea de către inculpat a caracteristicilor subiectului infracțiunii.

Cu referire la argumentele recurenților precum că la caz, nu a fost elucidată metoda prin care a avut loc tentativa de delapidare, instanța de recurs menționează că acestea nu pot fi reținute, deoarece la materialele cauzei sunt anexate declarațiile reprezentantului părții vătămate Vitalie Furtună, din care rezultă că: „La 29 noiembrie 2011, cheile de la cisternă s-au aflat la el, iar aproximativ la ora 17:30 dorind să plece acasă și cunoscând că urmează să vină locomotiva pentru alimentare, a lăsat cheile lui Vladimir Gavriiliuc și a plecat acasă” (f. d. 186-187, vol. I).

Prin urmare, din actele și lucrările dosarului se atestă cu certitudine, că Vladimir Gavriiliuc, la 29 noiembrie 2011, aproximativ la ora 18:00, aflându-se la locul de muncă în calitate de refulier la stația de alimentare din depoul de locomotive stația Ocnița a ÎS „Calea Ferată din Moldova” și fiind persoană cu răspundere materială și dispunând de cheile de la lacătul stației alimentatorului nr. 1, l-a descuiat și prin intermediul furtunului-pistol a umplut cu motorină 5 vase cu volumul a câte 20 litri fiecare și un vas de 10 litri, în total 110 litri motorină, care conform calculelor constituie 93,94 kg la preț de 16,38 lei pentru un kilogram inclusiv TVA, valoarea căreia constituia suma totală de 1539,72 lei, care însă la momentul încercării de a fi scoase de pe teritoriul depozitului de alimentare a locomotivelor, a fost reținut de către colaboratorii de poliție a IP Ocnița, din care motiv Vladimir Gavriiliuc nu și-a putut realiza intenția de însușire a motorinei.

Distinct de considerentele enunțate, Colegiul penal lărgit ține să menționeze și faptul că argumentul invocat în recurs precum că Actul de inventariere din 30 noiembrie 2011, nu poate fi reținut ca probă, deoarece a fost dobândit ilegal și partea

apărării nu a avut acces la efectuarea inventarierii, este pasibil respingerii, deoarece nici apărătorul și nici inculpatul la finisarea urmăririi penale și luarea de cunoștință cu materialele cauzei, nu au invocat nulitatea actului respectiv.

Cu referire la reîncadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Vladimir Gavrițiu.

Potrivit prevederilor art. 113 Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

În conformitate cu art. 126 alin. (2) Cod penal, caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege - gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Analizând acțiunile inculpatului prin prisma probelor cercetate detaliat de către prima instanță și de către instanța de apel, verificând materialele cauzei în raport cu argumentele recursurilor, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia, că instanțele judecătorești apreciind greșit probele administrate în cauză, neîntemeiat au calificat acțiunile inculpatului în baza art. art. 27, 191 alin. (2) Cod penal, deoarece potrivit circumstanțelor cauzei, acțiunile inculpatului Vladimir Gavrițiu se circumscriu infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 191 alin. (1) Cod penal, adică tentativa de delapidare a averii străine, manifestată prin însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului.

Aici se va menționa, că în cazul calificării faptelor persoanei învinuite în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, adică delapidarea averii străine, exprimată prin însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, este necesar să se țină cont de faptul că caracterul considerabil al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei.

La fel, este necesar de luat în considerație că, chiar dacă aprecierea subiectivă de către victimă este importantă la stabilirea caracterului considerabil al daunei cauzate, aceasta nu trebuie să influențeze asupra regulii că prin sustragere poate fi cauzat doar un prejudiciu patrimonial efectiv (real). De aceea, nu trebuie confundat modul de determinare a prejudiciului patrimonial cu caracterul acestui prejudiciu.

După cum se constată la caz, potrivit Actului de inventariere a depozitului de lubrifianți a depoului de locomotive Ocnița din 30 noiembrie 2011, s-a stabilit că în comparație cu volumul motorinei în baza actelor prezente și în urma măsurărilor efectuate, neajunsul de motorină constituie 107 kg sau 126 litri (f. d. 79, vol. I).

Potrivit declarațiilor reprezentantului părții vătămate Vitalie Furtună, date în ședințele de judecată ale primei instanțe, rezultă că ultimul îndeplinind Actul de inventariere din 30 noiembrie 2011 și efectuând calculele nu a luat în considerație și procentul de eroare, respectiv lipsa celor 126 litri de motorină nu pot fi considerate ca

neajuns, deoarece la stabilirea volumului în cisterne nu au fost aplicate integral regulile instrucțiunii care reglementează calcularea volumului (f. d. 186-187, vol. I).

Mai mult, conform certificatului nr. 1014 din 22 octombrie 2012 eliberat de contabilul depoului de locomotive Bălți a ÎS „Calea Ferată din Moldova”, neajunsul de motorină constituie 107 kg, cantitate care constituie un deficit în limite acceptabile (f. d. 209, vol. I).

Așadar, raportând probele expuse supra, la dispozițiile art. art. 113, 126 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit atestă contrariul aprecierii efectuate de directorul general interimar al ÎS „Calea Ferată din Moldova” în certificatul nr. N-4/1890 din 25 iulie 2014, potrivit căruia prin tentativa de sustragere a 110 litri motorină la 29 noiembrie 2011 de către Vladimir Gavriiliuc, în sumă de 1539,27 lei, ultimul a cauzat întreprinderii un prejudiciu considerabil, motiv din care se constată temeinicia argumentelor recursurilor invocate în dezacord cu decizia instanței de apel.

Față de considerentele expuse, instanța de recurs constată, că contrar prevederilor art. art. 281 alin. (2), 296 Cod de procedură penală, acuzatorul de stat nu a prezentat învinuirea sub aspectul în care a susținut-o pe parcursul judecării cauzei, și anume că probele administrate demonstrează vinovăția lui Vladimir Gavriiliuc în săvârșirea tentativei delapidării averii străine, exprimată prin însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Cu referire la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului Vladimir Gavriiliuc.

Colegiul penal lărgit consemnează că la stabilirea categoriei pedepsei inculpatului Vladimir Gavriiliuc se impune aplicarea prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, luându-se în considerație gravitatea faptei săvârșite, motivul acesteia, personalitatea celui vinovat, precum și circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului.

Așadar, la data săvârșirii infracțiunii - 29 noiembrie 2011, sancțiunea art. 191 alin. (1) Cod penal, prevedea pedeapsa cu amendă în mărime de până la 500 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Totodată, instanța de recurs reține și prevederile art. 81 alin. (1), (3) Cod penal, potrivit căruia la aplicarea pedepsei pentru infracțiunea neconsumată se ține cont de circumstanțele în virtutea cărora infracțiunea nu a fost dusă până la capăt.

Mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată.

La caz, circumstanțe atenuante și agravante nu sunt prezente, la fel circumstanțe excepționale nu sunt stabilite, aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, fiind exclusă.

Așa fiind, reieșind din circumstanțele expuse, precum și ținând cont că inculpatul se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, Colegiul penal lărgit conchide că scopul corectării și reeducării inculpatului Vladimir Gavriiliuc poate fi atins prin stabilirea în privința acestuia a pedepsei sub formă de amendă.

În consecință, referitor la calificarea faptelor inculpatului în conformitate cu art. art. 27, 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, așa cum a fost înaintată învinuirea, care la

rândul său a fost menținută prin decizia instanței de apel, Colegiul penal lărgit consideră că aceasta nu s-a confirmat la judecarea cauzei, respectiv se impune admiterea recursurilor, casarea hotărârilor judecătorești adoptate la caz, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri de încadrare a acțiunilor inculpatului în prevederile art. art. 27, 191 alin. (1) Cod penal, adică tentativa de delapidare a averii străine, manifestată prin însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului.

11.În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admit recursurile ordinare declarate de avocatul Igor Țurcanu în numele inculpatului și de inculpatul Vladimir Gavriiliuc.

Se casează sentința Judecătoriei Ocnița din 26 februarie 2013 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 martie 2015 în latura penală, se rejudecă cauza și se pronunță o nouă hotărâre după cum urmează:

Gavriiliuc Vladimir Vasile se recunoaște vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 191 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 300 (trei sute) unități convenționale, echivalentul a 6000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere materială pe un termen de 2 (doi) ani.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 17 martie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nadejda Toma